

Långfredagen

Psalmer: 439:1-4, ..., 144:1-4, 456, 439:5-8

Texter: Jes 52:13-53:12, 1 Kor 2:1-10, Mark 15:21-41

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Amen

Jes 52:13-53:12

13 Se, min tjänare skall handla vist. Han skall bli hög och upphöjd, ja, mycket hög.

14 Liksom många häpnade över dig, så skall hans framträdande förvrängas mer än andra mäns

och hans gestalt mer än andra människors.

15 Han skall bestänka många folk. Inför honom kommer kungar att förstummas,

*ty de får se sådant som aldrig har berättats för dem
och lära känna vad de aldrig har hört.*

1 Vem trodde vår predikan, för vem var HERRENS arm uppenbarad?

*2 Som en späd planta sköt han upp inför honom,
som ett rotskott ur torr jord. Han hade varken skönhet eller majestät.*

När vi såg honom var hans utseende inte tilldragande.

*3 Han var föraktad och övergiven av människor,
en smärtornas man och förtrogen med lidande,
lik en som man skyler ansiktet för, så föraktad att vi räknade honom för intet.*

*4 Men det var våra sjukdomar han bar,
våra smärtor tog han på sig, medan vi höll honom för att vara hemsökt,
slagen av Gud och pinad.*

*5 Han var genomborrad för våra överträdelsers skull,
slagen för våra missgärningars skull. Straffet var lagt på honom för att vi skulle
få frid,*

och genom hans sår är vi helade.

*6 Vi gick alla vilse som får, var och en gick sin egen väg,
men all vår skuld lade HERREN på honom.*

*7 Han blev misshandlad, men han ödmjukade sig
och öppnade inte sin mun. Lik ett lamm som förs bort till att slaktas,
lik ett får som är tyst inför dem som klipper det,
så öppnade han inte sin mun.*

8 Genom våld och dom blev han borttagen.

*Vem i hans släkte besinnar att när han rycktes bort från de levandes land,
blev han plågad på grund av mitt folks överträdelse?*

9 Bland de ogudaktiga fick han sin grav,

*men hos en rik var han i sin död, ty han hade ingen orätt gjort,
och svek fanns inte i hans mun.*

*10 Det var HERRENS vilja att slå honom och låta honom lida.
När du gör hans liv till ett skuldoffer, får han se avkomlingar och leva länge,
och HERRENS vilja skall ha framgång genom honom.*

*11 Genom den vedermöda hans själ har utstått
får han se och bli tillfreds. Genom sin kunskap förklarar min rättfärdige tjänare
de många rättfärdiga,
och deras skulder är det han som bär.*

*12 Därför skall jag ge honom de många som hans del,
och de starka skall han få som byte, eftersom han utgav sitt liv i döden
och blev räknad bland förbrytare, han som bar de mångas synd
och trädde in i överträdarnas ställe.*

Herre, skriv dessa ord i våra hjärtan. Amen.

Idag på Långfredagen betraktar vi Kristi stora lidande och död. Det var ju tidigt på fredagens morgon, vid judarnas påskhögtid för snart 2000 år sedan, som Jesus blev förhörd inför Stora rådet, fördes till Pilatus, dömdes och avrättades. Det är en historia om förräderi, falska anklagelser, falska vittnen, lögn och politiska utspel, som slutar med att en god, rättfärdig och oskyldig man blir avrättad. Men vi kan inte beskriva honom som försvarslös.

Vem var han som blev gripen, misshandlad, dömd och dödad? Ja, det får vi veta med all tydlighet av aposteln Johannes. Han berättar om hur Judas, förrädaren, tog med sig den romerska vakten och några av översteprästernas och fariséernas tjänare, och kom till Getsemane för att gripa Jesus. De kom dit med facklor, lyktor och vapen. Jesus drog sig inte undan utan gick dem till mötes. Det gjorde han fast han visste om allt som skulle hända honom. Han sa till dem: "*Vem söker ni?*" De svarade: "*Jesus från Nasaret.*" Han sade till dem: "*Jag Är*". Bland dem stod också Judas, han som förrådade honom. När Jesus sade till dem: "*Jag Är, vek de tillbaka och föll till marken.*" Jesus både säger och visar vem han är. Han är mer än en människa. Han är Guds Son, ett med Gud. Han bär det högsta Gudsnamnet och han äger all makt i himlen och på jorden. Med ett ord faller han den beväpnade skaran till marken och de förmår ingenting mot honom.

Jesus är inte hjälplös eller försvarslös. Han visar att han kan fälla den beväpnade vakten med ett ord. Ja, mer än så, han är ett med Gud och äger gudomlig makt. Han är befälhavaren över HERRENS här. Till den lärjunge som drog sitt svärd för att försvara honom i Getsemane sa Jesus: ...tror du inte att jag kan be min Far att

han genast sänder mig mer än tolv legioner änglar? Om någon har makt och kontroll i sammanhanget så är det Jesus. Ingen förmår göra något mot honom och hans vilja.

Men nu sker det förunderliga. Han låter sig villigt gripas och bindas av svaga människor. Det är lika underligt att de är så oförståndiga att de griper honom fast de just fått känna hans makt. Hur vågar de? Han låter sig föras till översteprästens hus, han låter dem ljuga, misshandla, döma och döda honom på ett kors.

Varför gör han allt detta? Varför låter han sig dödas när han så lätt kunde ha besekrat dem? Varför hjälper han inte sig själv, han som hjälpt så många andra? Vi får ett tydligt svar på dessa frågor i Jesaja 53:

*4 Men det var våra sjukdomar han bar,
våra smärtor tog han på sig, medan vi höll honom för att vara hemsökt,
slagen av Gud och pinad.*

*5 Han var genomborrad för våra överträdelsers skull,
slagen för våra missgärningars skull. Straffet var lagt på honom för att vi skulle
få frid,
och genom hans sår är vi helade.*

*6 Vi gick alla vilse som får, var och en gick sin egen väg,
men all vår skuld lade HERREN på honom.*

Svaret på frågan varför är alltså: för vår synds skull. Profeten skriver: ”vi gick alla vilse... var och en gick sin egen väg”. Vi människor saknar vilja och förmåga att vandra Guds vägar i förtröstan på honom och i lydnad för hans bud. Vi har en annan vilja som har sin inriktning bort från Gud. Detta är vår synd. Synd är att vilja annorlunda än Guds vilja, och leva och handla annorlunda än vad Gud befäller. Allt som bryter mot Guds vilja och bud kallas synd, överträdelse och missgärning.

Vi förtjänar endast Guds vrede och straff. Det står ju skrivet: ”syndens lön är döden.” Men nu säger profeten: ”straffet var lagt på honom”. Det straff vi förtjänat med våra synder bar Jesus i vårt ställe. Du kommer aldrig att lära känna någon med större kärlek till dig. Han dog för oss medan vi var fiender till Gud. Av kärlek till oss syndare gick han ut till den beväpnade skaran, lät sig frivilligt gripas, misshandlas, dömas och dödas. Oskyldig bär han i vårt ställe syndens lön som är döden.

Vad uträttar han med sitt lidande och död? Ja, han led för att vi skulle få frid och genom hans sår är vi helade. Det betyder att vi för hans skull går fria från straff. Vi behöver inte dö för våra synders skull. Gud kommer inte att straffa oss. Det straff som var vårt tog Jesus i vårt ställe. På honom är synden straffad en gång för alla.

Tack vare Jesu lidande och död behöver vi inte längre vänta straff och dom bort från Gud. Vi kan frimodigt vänta något helt annat: frid, gemenskap med Gud, Guds nåd och förlåtelse. Gud är nådig mot oss för Kristi skull och skänker oss gärna förlåtelse och frid - fritt och för intet.

Längre fram i Jesaja 53 står det något förunderligt:

Det var HERRENS vilja att slå honom och låta honom lida.

När du gör hans liv till ett skuldoffer, får han se avkomlingar och leva länge...

Vad är ett skuldoffer? I tredje Mosebok beskrivs på flera ställen skuldoffret.

Utmärkande för skuldoffret är att det är fråga om betalning. Syndaren kan inte lösas från sin skuld utan att den blir betald. Guds helighet och rättfärdighet kräver att synden straffas. För att syndaren ska bli friköpt från sin skuld krävs betalning. Skuldoffret är betalningen. Det krävs ett felfritt offer till ett värde som täcker hela skulden. Gamla testamentets offer förmådde inte lösa från syndens skuld. De frambars om och om igen. Men folket lärde sig läxan: utan att blod utgjuts ges ingen förlåtelse. De lärde sig se fram emot det fullkomliga skuldoffret som hade tillräckligt värde för att lösa från synd en gång för alla.

Nya testamentet betonar att Jesu Kristi blod har tillräckligt värde sona alla människors skuld. Kristi offer har tillräckligt värde för att lösa alla människor från syndens straff. I Uppenbarelsebokens 5:e kapitel berättar Johannes om hur han fick se in i himlen och höra den nya sången till Kristus, offerlammet. De sjöng:

...du har blivit slaktad,

och med ditt blod

har du åt Gud köpt människor

av alla stammar och språk,

folk och folkslag

Jesus lät sig gripas och dödas för att han av kärlek till oss ville frambära sitt liv som ett skuldoffer. Han har sonat vår skuld, friköpt och löst oss från straffet för att vi ska tillhöra Gud. Ingen har rätt till oss så mycket som Gud och Lammet.

När vi idag betraktar Kristi stora lidande ska vi alltså komma ihåg att det är vi, du och jag, som fört honom upp på korset. Det är för våra synders skull han dör. Men vi ska också se att han gör det frivilligt. Den beväpnade vakten kunde inte gripa honom om han inte lät sig gripas. Soldaterna kunde inte ta hans liv. Han gav sitt liv. Av kärlek till oss bar han fram sin kropp som ett skuldoffer som betalt vår skuld för att vi skulle få frid.

När vi läser Jesaja 53 så ska vi också lägga märke till att det inte bara talas om lidande och död. Nej, profeten förutsäger också Kristi uppståndelse. Jesaja skriver ju: *Det var HERRENS vilja att slå honom och låta honom lida.*

När du gör hans liv till ett skuldoffer, får han se avkomlingar och leva länge,

och HERRENS vilja skall ha framgång genom honom. Jesaja har beskrivit hans lidande, död och begravning. Men om honom som dör och läggs i graven heter det att han ska få se avkomlingar och leva länge. Det vill säga, döden ska inte vara slutgiltig, graven inte sista destination. Han ska leva och hans liv ska sträcka sig bortom tidens gräns. Han ska uppstå och leva för evigt.

De avkomlingar det här talas om är alla som blivit renade från sina synder genom Jesu offerdöd. I Uppenbarelseboken läser vi om den stora skaran som ingen kunde räkna, som stod inför tronen och inför det levande Lammet. De hade tvättat sina kläder och gjort dem vita i Lammets blod. Det betyder att de i tron accepterat hans skuldoffer och litat på att det är betalningen också för deras synder. Alla dessa som tror på honom kallas i profetens bok för hans ”avkomlingar”. Jesaja riktar alltså våra blickar bortom strafflidandet och graven till uppståndelsens dag då Kristus gick ut ur graven. Efter att ha betalt vår skuld med sitt liv uppstod han för att samla alla människor till sig.

Det finns inget hinder för dig eller mig att tillhöra hans ”avkomlingar” - hans folk. Han har ju burit dina och mina synder och betalt vår skuld för att vi ska få förlåtelse. Det kan vi vara säkra på för han är Guds lamm som tagit bort världens synder – då har han tagit bort också våra. Den som tror det räknas till hans ”avkomlingar” – hans folk. Och liksom Kristus uppstått och länge lever så ska också alla som tror på honom uppstå och leva med honom för evigt.

Betydelsen av Långfredagens texter kan sammanfattas med orden ur den nya sången om Lammet som ljuder i himlen:

*du har blivit slaktad,
och med ditt blod
har du åt Gud köpt människor
av alla stammar och språk,
folk och folkslag*

Vi är inte längre utestängda från himlen. Vi behöver inte längre frukta för Guds straff. Nej, himlen står öppen för oss och Gud bjuder oss sin frid för Kristi skull. Amen.

Låt oss be!

Käre Jesus, vi tackar dig av allt hjärta för att du gav ditt liv för att frälsa oss. Vi skäms över att vi så ofta glömt att prisa dig för storheten i din kärlek och ditt offer. Ge oss en stark tro och ett tacksamt hjärta genom ditt ord. Fyll oss med glädje över att du köpt oss åt Gud och behåll oss i denna tro. Amen.